

ROVVILTNEMNDNA I REGION 1

Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane

Adresseliste pr. e-post

Dykkar ref: Vår ref.: Arkivnr.: Dato:
2013/12146 433.52 12.11.2014

Innkalling til møte i rovviltnemnda 18. november 2014

Det blir telefonmøte i rovviltnemnda **18.11.2014 kl. 08.30**.

Vi ber om at dei som kan møte gjev beskjed til sekretariatet så snart som råd. Elektronisk innkalling vil bli sendt til påmeldte. Innkallinga blir lagt ut på vår heimeside www.fylkesmannen.no/rogland.

Saksliste:

Sak 15/14: Region 1 si behandling av samordningsoppdraget tildelt region 3

Sak 16/14: Innspel til gjennomgang av bestandsmål for ulv og ulvesone

Sak 17/14: Vurdering av ny kvote for lisensfelling av ulv i region 1 2014/2015

Sak 18/14: Situasjonen med tap til jerv og behov for ekstraordinære uttak 2014/2015

Med helsing

Noralv Distad
Leiar for rovviltnemnda

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 1
c/o Fylkesmannen i Rogaland
Miljøvernavdelinga
postboks 59
4001 Stavanger

Leiar for rovviltnemnda:
Noralv Distad
Postboks 53, 5741 Aurland
Telefon: 91374976
noralv.distad@sfj.no
<http://www.fylkesmannen.no/rogaland>

Sakshandsamar:
Linn Borsheim
Telefon: 51 56 89 24
fmrolbo@fylkesmannen.no

Adresseliste pr. epost:

Noralv Distad, noralv.distad@sfj.no
Oddny Omdal, odd-omda@online.no
Arne Bergsvåg, arne.bergsvag@vindafjord.kommune.no
Marit Barsnes Krogsæter, marit.krogsater@sfj.no
Sveinung Valle, Sve-vall@online.no
Nils P. Støyva, nils.p.stoyva@sfj.no
Jenny Følling, jenny.folling@sfj.no
Benthe Bondhus, benth-bo@knett.no
Svein Bringsjord, svein.bringsjord@politiker.vaf.no
Inghild Vanglo, inghild.vanglo@eigersund.kommune.no

Kopi pr. e-post m/vedlegg:

Miljødirektoratet v/Jan Paul Bolstad
Fylkesmennene i region 1
SNO v/Rein Arne Golf og Jon Erling Skåtan
Mattilsynet, regionkontorene Sogn og Fjordane/Hordaland og Rogaland/Agder
Merete Støfring, Sogn og Fjordane bondelag
Vest-Agder bondelag
Rogaland sau og geit
Rogaland bondelag
Vegar Ankarstrand, her

Vedlegg

Saksframlegg frå sekretariatet
Rapport til Miljøverndepartementet – «Evaluering av ulvesona», frå Ulveutvalet
Faggrunnlag om bestandsmål for ulv og ulvesone – moglege alternative modellar, frå KLD
Region 3 sitt vedtak om samordningsoppdraget

Saksframlegg frå sekretariatet

Sak 15/14: Region 1 si behandling av samordningsoppdraget tildelt region 3

Det blir vist til vedtak 20.10.2014 frå region 3 om samordningsoppdrag for jerv i Sør-Noreg. Vidare blir det vist til møte i Klima- og Miljødepartementet (KLD) 24.09.2014 der samordningsoppdraget var tema.

Bakgrunn for saka

Utveksling av dyr til og frå den sørvestlege jervebestanden er liten, noko som skapar innavlsproblematikk. På bakgrunn av dette, har departementet i brev datert 21.05.2014 bedt region 3 om å ta ei særleg samordningsrolle for jerv i Sør-Noreg. Region 3 har takka ja til oppdraget i vedtak datert 20.10.2014, på visse vilkår. Eitt av vilkåra er at dei tilgrensande regionane, herunder region 1, stiller seg positive til arbeidet og behandlar oppdraget i eige vedtak.

Vurdering frå sekretariatet

Region 3 grensar til region 1 i den nordaustlege delen av regionen. I dette området kjem det med jamne mellomrom jerv frå region 3, og det er også her region 1 har dei største tapa til jerv. Dei to regionane har mange av dei same utfordringane på jerv. Endring i jerveforvaltninga i og rundt region 3 vil kunne påverke region 1, og med eit nærare samarbeid kan vi få til eit lågare konfliktnivå ved å ta omsyn til utfordringane som ligg i dei ulike regionane. Då region 1 ikkje har bestandsmål for jerv i eigen region, er det usikkerheit kring korleis regionen skal bidra inn i arbeidet med innavlsproblematikken. Region 1 ser likevel på tettare samarbeid med tilgrensande regionar som eit positivt tiltak for å gjennomføre arbeidet med mål om minst mogleg konflikt med næringa og best moglege løysingar for bestanden.

Det er uklart for region 1 kva eit slikt oppdrag vil innebere av meirarbeid og auka utgifter for regionen, og det må vere ein føresetnad at monalege kostnadsendringar blir dekkja av KLD.

Framlegg til vedtak

Region 1 stiller seg positive til samordningsoppdraget. Det må vere ein føresetnad at monalege kostnadsendringar blir dekkja av KLD.

Sak 16/14: Innspel til gjennomgang av bestandsmål for ulv og ulvesone

Det blir vist til KLD sitt dokument om faggrunnlag om bestandsmål for ulv og ulvesone, datert 31.10.2014.

Bakgrunn

Regjeringa skal leggje fram sak for Stortinget om bestandsmål for ulv og ulvesona i 2015. Det har vore eit eige ulveutval som har utarbeidd ein rapport til Miljøverndepartementet om evaluering av ulvesona. Departementet har også utarbeidd eit faggrunnlag om bestandsmål for ulv og ulvesone. Dokumenta skal liggje til grunn for det vidare arbeidet med vurdering av ulvesona og bestandsmålet for ulv. Nemnda har frist til 15.12.2014 for å komme med innspel til KLD om saka.

I faggrunnlaget og rapporten frå ulveutvalet er det mellom anna satt opp moglege alternative måtar å fastsetje måltal for ulvebestanden. Ulike modellar for ulvesone er også sett opp. Det blir vist til desse dokumenta for det faglege grunnlaget.

Vurdering av ulvesone

Det er lagt fram fleire alternative modellar for korleis ulvesona skal sjå ut framover. Region 1 trur at den minst konfliktfylte løysinga, er vidareføring av dagens modell. Dagens forvaltningssone for

ulv strekker seg øst for Glomma gjennom Hedmark og gjennom deler av Oslo, Akershus og Østfold. Her kan tre ulvefamiliar etablere seg. Dette er eit område der det kjem ulv frå Sverige, og det er allereie investert mykje i omstilling og førebyggjande tiltak i området. Dette talar for å vidareføre dagens sone. Ved å vidareføre dagens sone, vil heller ikkje den ulven som har etablert seg i området i dag, bli forstyrra. Region 1 meiner at dette er den løysinga som er mest forutsigbar for både næring og verneinteressene.

Som ei ulempe med denne modellen, er det peika på at det er høgt konfliktnivå knytt til dagens sone, og at den legg begrensing for enkelte næringer. Nemnda har forståing for dette, men trur konfliktnivået vil auke dersom dagens sone blir utvida. Nemnda kan vanskeleg sjå for seg gode alternativ til dagens modell som er forutsigbar for både næring og verneinteressene.

Region 1 vil rå frå ei total oppheving av ulvesone. Ei oppheving av ulvesona vil truleg føre til eit svært høgt konfliktnivå. Det vil føre til ein uforutsigbar kvardag for beitenæringa, då det vil vere uklårt kor myndigheitene går inn for at ulven kan få etablere seg og ikkje. Det er i dag etablert grupper av ulv i dagens ulvesone, og ei fjerning av ulvesona vil og føre til ei mindre forutsigbar forvaltning av ulvebestanden, då allereie etablert ulv vil kunne bli teken ut. Samtidig må storleiken på forvaltningssona vere tilstrekkeleg til at det fastsette bestandsmålet kan halde seg innanfor sona.

Det blir også vist til vår uttale om ulvesona datert 11.09.2013.

Vurdering av bestandsmål

Individregistrering og registrering av familiegrupper er lagt fram som eit alternativ til dagens bestandsmål med registrering av ynglingar.

Ved individregistrering vil bestandsmålet vere nådd uavhengig av om det er 30 hannulver i landet, eller fleire familiegrupper med meir jamn kjønnsfordeling. Ein situasjon med mange hanndyr vil i liten grad bevare bestanden. I tillegg vil ein slik situasjon kunne føre til auka konfliktnivå, då ein situasjon med mange hanndyr truleg vil resultere i fleire streifdyr i landet. Region 1 trur ikkje dette er ei god løysing.

Når det gjeld registrering av familiegrupper eller ynglingar, har ikkje nemnda nokre klare synspunkt på val av modell. Det er ikkje på plass nokon samarbeidsavtale med Sverige om bestandsmål på ulv. Så lenge det framleis er tale om bestandsmål for Noreg åleine, ser ikkje nemnda noko problem med å vidareføre dagens modell med registrering av ynglingar, samt vidareføre dagens forvaltning av grenserevir.

Framlegg til konklusjon

Rovviltnemnda i region 1 anbefaler at dagens modell for ulvesone og bestandsmål for ulv blir opprettheldt. Region 1 meiner at denne modellen er den minst kontroversielle, der konflikten til ei viss grad kan førebyggjast, og samtidig den modellen som best tar vare på bestanden slik situasjonen er i dag. Vurderinga er basert på ein situasjon der bestandsmåla er tenkt vidareført omtrent på dagens nivå.

Sak 17/14: Vurdering av ny kvote for lisensfelling av ulv i region 1 2014/2015

Politiske føringar og lovverk

Desse dokumenta er lagt til grunn for saksframlegget:

- St.meld.nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst.S.nr 174 (2003-2004)
- Lov av 19.06.2009 nr 100. Lov om forvaltning av naturens mangfold
- Forskrift av 19.03.2005 Om forvaltning av rovvilt
- Forvaltningsplan for rovvilt i Region 1, revidert i 2014

-Data frå overvåkingsprogram for rovvilt

-Rovviltforliket i Stortinget, Dokument 8:163 S(2010-2011) av 16.06.2011

Saksopplysningar

Lisensfellingssperioden for ulv er i Region 1 frå 1. oktober til 31. mars. Noverande kvote for lisensfelling av ulv i 2014 – 2015 er på eitt dyr, som kan nyttast i heile regionen. Betinga kvote for skadefelling på ulv er på 4 dyr. Det er oppretta ein telefonsvarar for lisensjegerar som sikrar informasjon om tilgjengeleg kvote.

Nasjonalt forvaltingsmål for ulv er 3 årlege ynglingar i heilnorske revir innafor forvaltningsområdet på Austlandet. Måla blei nådd i 2010, 2011, 2012 og 2013. Det er ikkje nasjonale mål om ynglingar av ulv i Region 1. Rovviltnemnda har difor alltid mynde til å kunne vedta kvote for lisensfelling etter rovviltforskrifta § 7. I Region 1 er det store beiteinteresser, og tiltak mot rovviltskade vil i stor grad vere ulike former for felling. Stortinget har i rovviltforliket frå 2011 understreka at lisensfelling skal vere viktigaste reiskap for felling.

Alle regionar skal ta omsyn til dei nasjonale måla for ulv. Difor er det eit krav om fastsetting av kvote. Rovviltnemnda skal legge til grunn data frå nasjonalt overvåkingsprogram, SNO sin dokumentasjon av førekomsten av ulv i Region 1 og tilgrensande område, og skadesituasjonen ved vedtak om lisensfelling av ulv. Miljøverndepartementet har i handsaming av klagesaker streka under på at *”prinsippet om arealdifferensiering ikkje er ensbetydende med at områder som er prioritert til beitebruk til enhver tid skal være frie for rovvilt, eller at beitedyr skal utelukkes i områder hvor rovdyr gis prioritet.”* På den andre sida seier forvaltingsplanen at rovpattedyr med skadepotensiale ikkje er ønska i regionen.

Frå år 2000 og fram til i dag er det 3 ulv som er skadefelt i regionen og ein er påkøyrd. Elles er det ingen dokumenterte fellingar av ulv i Rovbase.

Pr. 07.11.2014 er det i år antatt 9 tap av sau til ulv i Sogn og Fjordane. Det er også teke DNA-prøver som dokumenterer ulv i Naustdal. Rein Arne Golf frå SNO kan informere om at siste sikre observasjon av ulv i Sogn og Fjordane er ein skadesak i slutten av oktober. Det har blitt spekulert i om det er 2 ulver i området, men det er førebels berre dokumentert eitt individ. Dette er ein hannulv som har kome frå Sverige.

I Vest-Agder er det 16 dokumenterte og 10 antatt tap av sau til ulv. Jon Erling Skåtan frå SNO kan informere om at dei er relativt sikre på at det er ein ulv i Vest-Agder pr. i dag. Det blei gjort ein observasjon på viltkamera for om lag 14 dagar sidan.

Som følgje av situasjonen i Vest-Agder og Sogn og Fjordane er det i brev datert 11.09.2014 kome ynskje frå Agder Bondelag om å auke lisenskvoten for ulv i Region 1.

Sekretariatet si vurdering

Nemnda har høve til å endre kvoten for lisensfelling ved behov, også etter at lisensfellinga har starta. Det blir derfor foreslått at utviklinga i regionen blir følgt tett framover. Dersom noverande kvote for lisensfelling på 1 ulv blir brukt, føreslår nemnda å kalle inn til hastemøte for å vurdere å auke noverande kvote. Det blir lagt vekt på at eit slikt møte må skje straks den noverande kvoten eventuelt blir brukt opp.

På denne måten kan ei eventuell justering av kvoten kunne gjerast på best mogleg kunnskapsgrunnlag. Det er lite sannsynleg at det kjem ein situasjon der lisensjegerar har høve til å felle ulv i både Sogn og Fjordane og i Vest-Agder på nokolunde same tid. Hastemøte ved eventuell oppfylling av kvota bør derfor vere ei god løysing for å vurdere saka utifrå status på dåverande

tidspunkt. I Sogn og Fjordane er det stadfesta at ulven i området er eit hanndyr frå Sverige. Det er mogleg at dette er eit dyr som kjem til å bevege seg vidare ut av regionen.

Framlegg til konklusjon

Noverande kvote for lisensfelling blir opprettheldt. Ved eventuell felling av ulv i regionen, vil det bli kalla inn til hastemøte i nemnda for å vurdere behovet for utviding av kvoten.

Sak 18/14: Situasjonen med tap til jerv og behov for ekstraordinære uttak 2014/2015

Det har vore rekordstore tap til jerv i Sogn og Fjordane i år. Pr. 07.11.2014 er det registrert 73 dokumenterte og 34 antatt tap av sau til jerv i fylket. Rein Arne Golf frå SNO kan informere om at det så langt er registrert 10 ulike individ av jerv i regionen. Ein DNA-prøve ligg enno til analysering, slik at talet kan kome opp i 11 ulike individ. Av individa registrert, er to kjende frå før, mens dei resterande 8 individa er nye. Den eine DNA-prøven er gjort i Buskerud, men i grenseområdet til Region 1, og i same fjellområde. Dette er eit kjent individ som kjem frå Folldal. Det andre kjende individet kjem frå Skjåk. Dette er rekordhøg registrering, til tross for at det har vore ein dårleg sesong for registrering. Dei fleste DNA-prøvane i Region 1 er tekne i grensa til Oppland.

Jakttida for lisensjegerar på jerv er frå og med 10. september til og med 15. februar. Førebels er det ikkje felt dyr av den vedtekne lisenskvoten på 8 jerv. For å unngå same tapssituasjon til neste år, er det naudsynt å følgje med på situasjonen framover. Forvaltningsplanen stadfester at Rovviltnemnda skal ta kontakt med Miljødirektoratet for drøfting av behov for uttak av eventuell restkvote. Nemnda bør tidleg komme i dialog med Region 3 om kva for nokre individ som utan vidare kan takast ut, og kva for nokre som bør sparast. Det bør vurderast samkjøring av desse ekstraordinære uttaka med region 3, og uttaka bør konsentrerast om Sogn og Fjordane.